

Az aradi vértanúk emlékére

*„Csak törpe nép felelhet ős nagyságot,
Csak elfajult kor hős elődöket,
A lelkes eljár ősei sírlakához
S gyűjt régi fénynél új szöveteket.
S ha a jelennek halványul sugára:
A régi fény ragyogjon fel honára!”*

Garay János versének részlete volt a mottója annak a meghívónak, ami a 2003. évi október 6-i ünnepségre szól. Az idei esztendőben először lépett ki ez a megemlékezés az iskola falai közül, s községi rendezvényé vált. Már a meghívó szövege is többet ígért, mint magát az aradi események felidézését. Beszélgetni hívtott múltról, hagyományról, történelemképről.

Az 1849-es október 6-hoz hasonlóan nagyon hideg, szeles őszi napon a Faluház előtt gyűlt össze az ÁMK apraja –nagyja, valamint a község érdeklődő lakói. Az irodalmi összeállítás a fenti Garay idézettel kezdődött, majd Tóth Kálmán verseit és a Vértanúk búcsúleveleit hallhattuk, miközben minden kivégzett tábornok emlékére egy-egy mécses lángja gyulladt meg.

Milyen gondolatokat juttathat eszünkbe ez a nap 2003-ban, a globalizáció világában? –hangzott a kérdés. Megmaradásunk záloga saját nyelvünk megőrzése. Ha 1849. után nem sikerült megsemmisíteni azt, akkor ez adhat útmutatást és erőt napjaink feladatához, nemzetünk életben tartásához. Útravalóul Sajó Sándor magyar nyelvről és magyarságáról szóló hitvallását hozhatuk magunkkal. Befejezésül egy gyönyörű balladában elénekelve hallhattuk az aradi tragédiát.

Köszönjük az emlékezés perceit a műsor összeállítójának Ágotai Ferencnek, a 3.b osztályból Nagy Péternek, Tóth Bencének, a 7.osztályosok közül Antal Éduának, Czira Bálintnak, Majzer Tamásnak, Szekeres Juditnak, Kalmár Ádámnak és Tóth Dávidnak, akik önként vállalták a szereplést.

Az ünnepség a Faluházban folytatódott, most már csak a nagyobb, 7-8.osztályos gyerekek és az érdeklődő felnőttek számára. A meghívott vendég Vécsey László volt, aki most, mint a 13 vértanú egyikének, gróf Vécsey Károlynak rokona, a Magyar Történelmi Családok Egyesületének és az Aradi Vértanúk Öröksége Egyesületének tagjaként beszélgetett a gyerekekkel. Mesélt a rokoni kapcsolódásról (hiszen ő maga nem egyenes ági leszármazott / a grófi ág kihalt), és Vécsey Károlyról szóló történeteket a családi Imáriumból. A gyerekek érdeklődését közben a valódi kardok is lekötötték, amiket megnézhettek, kézbe vehettek, hogy a kor hangulatába kicsit beleérezhessenek. Szó került a később kivégzett 14. és 15. aradi vértanúkról: Kazinczy Lajosról és Lenkey Jánosról.

Az emlékezés kapcsán természetes volt, hogy a mostanában sokat említett aradi Szabadság szoborról is halljunk. Megismerhették a gyerekek annak történetét, jelképeit és a szobor újra felállításával kapcsolatos érzéseket – ellenérzéseket.

Vécsey László kiemelte a szülőket, a család és a pedagógusok felelősségét abban, hogy a gyerekek megismerjék az érveket–ellenérveket a történelem bármely eseményével, személyével kapcsolatban. Ez elengedhetetlen az objektív történelemszemlélet kialakításához. A család szerepe azonban mindig a legmeghatározóbb marad. Az elődök ismerete, tisztelete, vagy annak hiánya tovább öröklődik, hagyományozódik.

Érdekességként hallottuk, hogy a szadaiak, református falu lévén, nem szentképekkel, hanem a magyar történelem kiemelkedő alakjainak képével, ill. egy-egy történelmi eseményt ábrázoló festménnyel díszítették szobáik falát. Az egyik ilyen kép, ami 1997. óta Illés Istvánné Juli néni ajándékaként a Tájházban is

megtekinthető, éppen az aradi vértanúkat ábrázolja. Alatta Kosuth Lajos mondatait olvashatjuk. Ez a szokás az ország többi részére is jellemző volt, pl. Nyíregyházán a Vécsey Károlyról elnevezett iskola falai őriznek egy ugyanilyen képet.

Múlt, örökség, hagyomány – ápolásuk kötelességünk! A mi feladatunk megismertetni, közelebb hozni gyerekeinkhez a régimúltat: akár tárgyakon keresztül - legyen ez egy kézbe fogott kard, egy kép stb.,- akár a személyes találkozők élményét lehetővé téve számukra. Szeretnénk, ha ez az október 6-i beszélgetés nyitánya lehetne egy ember közelebb történelmi hagyományápolásnak. Mire ezek a sorok megjelennek, már Wittner Mária „embermeséjét” is meghallgathattuk életéről, annak meghatározó időpontjáról, 1956-ról. Várunk minden érdeklődőt ezekre az eljövendő alkalmakra!

„Az ősök keresztet iktattak államcímerébe a vérrel szerzett magyar hazának, mely ma is ország, de nem állam. Arad pedig a magyar Golgota.

Legyen a hon szabadság mártyrjainak halálával megszentelt földjének minden porszeme termékeny honszeretetben, mi szerint a polgár erények törekvése által igazoltassék a magyar szabadság diadalában, amint a hit kitűzése által igazolva lett a keresztény vallás diadalában, hogy a kereszt a feltámadás jelvénye.

A nemzet kegyelete legyen emlékeztető a hűségre, a kötelességre a magyar Haza szabadsága iránt, melyért eme megdicsőült hősök mártyr halált haltanak. Amen.” (Kossuth Lajos)

Harsányiné G. Györgyi

SZŐCS ÉS KAJTOR KFT.

ÉPÍTÉSZIRODA

**TELJESKÖRŰ ÉPÍTÉSZETI
TERVEZÉS, TANÁCSADÁS**

**2111 Szada,
Jókai u. 62.**

**Tel.: (28) 407-256
Mobil: (20) 936-2718**